

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
20 aprilie 2017

Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

Drabaren o tèksto thaj xramosaren nùmaj rromanesœe so mangel pes anœ-e pučhimata dine maj tele!

„Phralalyen, Tumenca siyum ji keda ka ovav jivdo! Tumaro pharipe ulavava thay kamava te loqakerav ole. Kamava te bichalav tumenge yekh shukar informaciya. Savatone siyum ani yekh Kedin, kote reslum man amare deputeteya o rayo Vitomir Mihajlovic, so si thay presidenti ko amaro Romano Konsili, thay Savetniko/ Konsilero e Rasim Ljaicesor. Oleya ko vakeriba, phrajam diskusiya tumendar, kotar o Roma ani Kosova. Kamlum de dav tumen piko e skolenge e fundamnenge thay e mashkarunenge. Vakerja maye so kerja lafi/ vakripen e ministreya E Kosovake, so shay te len lila e romane chavorenge so jana ano fundamne thay mashkarune shkole. Tumari buti si te jan ano shkole te roden te hramonen: O numero e romane chavorengoro; Palo kola lila siklyovela pes thay kola si o autorya; Ko ikalyela (stampinela/ printisarela olen); Sa adava te ovel hramome thay (overime e pecateya shkolakere). Tumaro **Ibrahim Osmani**.”

1. Lačharen o dino tèksto palal *i oficiàlo rromani khethani grafia* vi palal *e redakciaqe mangimata*, **palemxramosarindo** les p-o nevo eksamenosqo lil, na p-o subijèkto! **8 pùnkturnă**
2. Alosaren e *fonetikane rimomimata*, e *morfologikane dikhimata* vi e *leksikàlo dikhimata* cirdine e tekstosœar thaj vakären **buxles** palal lenœe! **8 pùnkturnă**
3. Sikaven savo čhand/ fàlo le xramosaripnasqo si kadava xramosaripen (epikano vaj lirikano). Sosœar? **5 pùnkturnă**
4. Ambolden rumunikanes o dino maj opre tèksto ! **8 pùnkturnă**
5. Arakhen, e dine tekstosœe, štar kernăvnă/ vèrbură, save si ka-o avutno vaxt! **4 pùnkturnă**
6. Den i paradigma kaj savorre vaxta thaj mòdură e verbosqi **xramosare!** **10 pùnkturnă**
7. Nakhaven i sintagma **o rromano lil** anœar le savorre 8 kèzură, ka-o jekhipen thaj ka-o butipen! **8 pùnkturnă**
8. Nakhaven i pašnavni / o adžektivo **šukar** ka-e savorre komparaciaqe gràdură. **5 pùnkturnă**
9. Arakhen, e dine tekstosœe, štar muršikane substantivură! **4 pùnkturnă**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Xramosaren save si e etàpe/ e vaxta jekhe oraqe e rromane čhibăqe! **10 pùnkturnă**
2. Xramosaren jekh rig/ patrin (25 rëndură) palal o mothovipen „Phen manqe kaça phires kaj te phenav tuqe kon san tu!” **10 pùnkturnă**

3. Keren jekh evaluaciaqi fiša vaś ***O vèrbo/ I kernavni***, k-i oxtoto klàsa!

10 pùntură